

KONKRET 2017

**Šest pozic konkrétního umění
v západních Čechách**

Václav Malina • Milan a Vojtěch Maurovi •
Luděk Míšek • Jan Samec • Václav Sika •
Pavel Štýbr

Galerie bratří Špillarů v Domažlicích 3. 5. – 18. 6. 2017

ŠEST POZIC KONKRÉTNÍHO UMĚNÍ V ZÁPADNÍCH ČECHÁCH

Konkretismus definoval jeden z jeho zakladatelů, švýcarský sochař Max Bill, jako „umění, které zpředměťuje ryze uměleckými prostředky abstraktní myšlenky jako takové a tímto způsobem vytváří nové předměty. . . . Výrazové prostředky tohoto umění jsou barva, světlo, pohyb, objem a prostor.“ V tomto duchu také tvořili jeho další protagonisté a následovníci, např. Richard Paul Lohse, Eugen Gomringer, Robert S. Gesner, Rupprecht Geiger, Karl-Heinz Adler a mnoho dalších. V českém prostředí našel konkretismus výraznou odezvu v roce 1967, kdy vznikl Klub konkretistů, u jehož zrodu stály zakladatelské osobnosti – umělci Tomáš Rajlich, Radoslav Kratina a Jiří Hilmar, teoretikem skupiny se stal Arsen Pohribný. Brzy se členstvo Klubu rozrostlo o další osobnosti československého umění a na přelomu šedesátých a sedmdesátých let KK vykazoval nebývalou aktivitu (výstavy v Jihlavě, Karlových Varech a v Praze, na které byli přizváni četní domácí i zahraniční hosté). V období normalizace dochází k nucenému přerušování činnosti KK (řada členů emigrovala) a k jeho znovuoživení dochází až po roce 1989, kdy dokonce vznikají nové regionální sekce. Teoretickou oporu měla nová éra Klubu zejména v osobě Jiřího Valocha a jeho následovníka Zbyňka Sedláčka, v posledních letech se centrum aktivit přesunulo do Hradce Králové, kde se předsedou KK stal sochař Štěpán Málek a hlavní teoretičkou Martina Vítková, kterým vydatně pomáhá v organizování všech akcí Jana Vincencová. Každoročních výstav KK3 - často tematicky zaměřených (např. poslední výstavy Kruh, Trojúhelník, Čtverec) - se zúčastňují jako členové nebo hosté také umělci ze západních Čech a právě jejich účast na společném dění dala podnět k této komorní výstavě šesti autorů, jejichž tvorba se v některých aspektech více či méně dotýká problematiky konkrétního umění.

Šest autorů představuje šest různých pozic, které zaujímají vůči základním premisám konkrétního umění, jež vnímají jako stále živou a neuzavřenou kapitolu vývoje umění. Dlužno říci, že konkretismus chápou v méně ortodoxní podobě, než jak byl striktně vymezený jeho zakladateli a šířiteli. Malíř Václav Malina (1950) vycházel ve své tvorbě z plošného koloristického pojetí krajinalby, reduktivními postupy dospěl od impresie až k abstrakci - užívání jazyka geometrie a čistých forem bez rukopisu, které jsou odvozené z autonomie barevných vztahů (Geometrie podle barev). Milan Maur (1950) se etabloval v českém prostředí jako konceptuální umělec zaznamenávající přírodní procesy prostřednictvím černobílých kreseb, číselných řad nebo textových raportů. Tak jako dříve i v posledních letech zkoumá vztah mezi náhodou a řádem, ale využívá k tomu nové, digitálních technologie, a to ve spolupráci se svým synem Vojtěchem Maurem (2001). Jan Samec (1955) je bytostný kreslíř a malíř expresivního rukopisu, který se - snad po určité únavě z opakujících se Stereotypů (viz název jeho předchozích cyklů) - rozhodl konfrontovat malbu jako takovou s elementárním tvaroslovím čtverců či jejich částí a čistými barevnými nebo černobílými plochami (cyklus Čtverce a Půlčtverce). Václav Sika (1955) pokračuje ve svém tvůrčím usilování ve dvou paralelních, diametrálně odlišných liniích: fotorealistické, která zahrnuje figury, tváře nebo detaily přírody, a čistě abstraktní, kterou tvoří obrazy s repetitivními ornamentálními prvky, nebo objekty z trojrozměrných, stereometrických prvků, v případě této výstavy z reliéfu, ale i koulí a kuliček (korálků), které naplňují konkretistický cíl „vyvinout předměty duchovní potřeby podobné těm předmětům, které člověk vytvořil k uspokojení svých materiálních potřeb“ (M. Bill). Pavel Štýbr (1957) se přiklání k systematické tvorbě s využíváním základních vyjadřovacích prostředků, jako je bod, linie a plocha. Konstruuje speciální nástroje, které mu umožňují realizovat představy v neosobním technickém provedení, někdy bez přímého tělesného kontaktu autora s dílem (phone-art). Nejmladší vystavující autor, sochař Luděk Mišek (1976), je duchovně spjat s modernistickou avantgardou (De Stijl, konstruktivismus, suprematismus a další), která rezonuje v jeho sochách z bronzu i v objektech ze dřeva a kovových fólií (Mezi kvádrem a válcem) či v méně obvyklých materiálech (plasty, textil). Konkretistická předmětost může být v jeho dílech propojena i s užitkovou funkcí, jak tomu odpovídají některé názvy (Pohovka, Skříň, Knihovna). Různé přístupy, rozdílné výsledky, ale stejné zaujetí elementární morfologií linií, tvarů, barev a objemů, které jsou součástí univerzálního jazyka umění oprostěného od dalších druhotných významů, dozajista umožňuje komunikaci mezi jednotlivými vystavujícími umělci a skrze jejich díla snad i s diváky.

Václav Malina

VÁCLAV MALINA

Václav Malina se narodil 4. 6. 1950 v Plzni. Vystudoval Pedagogickou fakultu v Plzni (1968–1972), obor národní škola a výtvarná výchova pro II. stupeň a Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze (1974–1979), obor čeština a výtvarná výchova pro III. stupeň. Studium ukončil u doc. Zdeňka Sýkory diplomovou prací na téma Vztahy barvy a světla v postimpresionismu.

Václav Malina především maluje, ale zabývá se i grafikou, také trojrozměrnými objekty a instalacemi. Píše odborné stati do katalogů výstav, do časopisů, publikuje recenze výstav, ale píše i epigramy a krátké prózy. Podílí se na vydávání knih, přípravě literárních programů, přednášek a dalších kulturních a osvětových pořadů. Dvaatřicet let vyučoval na uměleckých školách. V letech 2001 až 2013 byl ředitelem a kurátorem Galerie města Plzně. Jako kurátor připravil řadu výstav i v dalších institucích. Během svého působení v Galerii města Plzně založil edici Imago et verbum, která propojuje výtvarné umění s literaturou; dosud v ní vyšly dvě desítky svazků. Pracoval v redakčních radách časopisů Spektrum a Pěší zóna, spolupracoval s vydavatelstvím Pro libris, kde založil bibliofilskou edici Zrcadlo. Je autorem objemné publikace Deset let Galerie města Plzně (2012) a spoluautorem reprezentativní publikace Plzeň v proměnách času (2000).

Za kulturní aktivity byl oceněn Historickou pečetí města Plzně (2013) a mezinárodní cenou Sankt-Anna-Preis v Julbachu v Rakousku (2014). Žije a pracuje v Plzni a v Radkovicích u Přeštic. Vystavuje od roku 1969; uspořádal bezmála stovku samostatných výstav a svoji tvorbu představil také na téměř dvou stech kolektivních výstav doma i v zahraničí. Účastnil se řady symposií, tematických projektů a přehlídek současného českého umění doma i v zahraničí. Je zakládajícím členem skupiny Měkkohlaví. Od roku 1982 byl registrován Českým fondem výtvarných umění; v letech 1990–2001 byl členem TT klubu výtvarných umělců; v období 1990–2001 byl rehabilitovaným členem Unie výtvarných umělců; od roku 1988 je členem skupiny Měkkohlaví. Od roku 2007 je členem KK3. V letech 2001–2009 byl členem vědecké rady a nákupní komise Galerie Klatovy/Klenová, v letech 2007–2010 byl členem nákupní komise Alšovy jihočeské galerie v Hluboké nad Vltavou, od roku 2008 je členem nákupní komise Západočeské galerie v Plzni. Napsal více než stovku článků a recenzí do novin a časopisů, katalogových textů, úvodních proslavů k výstavám atp.

Je zastoupen v mnoha veřejných i soukromých sbírkách, jako jsou např. Muzeum umění a designu v Benešově, Masarykova univerzita v Brně, Moravská galerie v Brně, Galerie umění Karlovy Vary, Galerie Klatovy/Klenová, Galerie výtvarného umění v Náchodě, Horácká galerie v Novém Městě na Moravě, Muzeum umění Olomouc, MRA Orleans ve Francii, Západočeská galerie v Plzni, Artotéka města Plzně, Prachatické muzeum v Prachaticích, Česká pojišťovna, Praha, Národní galerie v Praze či Národní technické muzeum v Praze.

Jiří Valoch o tvorbě Václava Maliny říká: „V sedmdesátých a osmdesátých letech to byly jeho reflexe impresionismu, ovšem jako ryze abstraktní vizuální analýza vztahů různých způsobů artikulace barev. Tato konceptuální vztahovost je nesena umělcovou potřebou nově reflektovat impresionistické hodnoty v ryze abstraktní podobě - předcházela jim redukce vnímaného modelu na barevné plochy a linie, která se pak stala východiskem i jeho prací z posledního desetiletí, kdy jednotlivé barevné plochy, vyvozené z krajiny, omezuje monochromními liniemi, tedy jakási „geometrie podle barev“ - tak nyní vzniká jeho obrazová geometrie, artikulovaná pouze vztahy ploch jednotlivých, jasně ohraničených barev.“

malinavaclav@seznam.cz

www.artlist.cz

VÁCLAV MALINA
Geometrie podle barev, olej na plátně, 120 x 100 cm, 2016

VÁCLAV MALINA
Bílý čtverec v krajině, olej na plátně, 100 x 100 cm, 2016

MILAN MAUR

Milan Maur se narodil 8. 12. 1950 v Plzni. Žije a tvoří v Plzni, kde soukromě studoval výtvarné umění v kurzech pořádaných profesorem Jiřím Paterou.

Marcel Fišer o tvorbě autora uvádí: „Na konci 80. let spoluzaložili Milan Maur a Václav Malina Měkkohlavé, skupinu, sdružující konceptuální tvůrce z okruhu Jiřího Valocha. Jestliže Měkkohlaví byli spíše tajným společenstvím než regulérní výtvarnou skupinou, výstava Příroda jinak kurátorů Vojtěcha Lahody a Ivony Raimanové v Galerii mladých v listopadu a prosinci 1989 se stala klíčovým generačním vystoupením, představujícím jednu důležitou tendenci českého umění v tvorbě čtyř členů skupiny – vedle Maura a Maliny i Mariana Pally a Miloše Šejna.

Milan Maur uspořádal od roku 1978 více než čtyřicet pět samostatných výstav v ČR, SRN, na Slovensku apod. Účastnil se také řady společných výstav.

Jeho díla jsou zastoupena ve sbírkách Národní galerie v Praze, Západočeské galerie v Plzni, Galerie umění Karlovy Vary, Galerie Klatovy/Klenová a také v soukromých sbírkách v ČR, Rakousku, Německu, na Slovensku, ve Švýcarsku, Francii, Španělsku a USA.

maur@ateliermaur.cz

www.milan-maur.cz

VOJTĚCH MAUR

Narozen 4. 12. 2001 v Plzni. Od roku 2014 navštěvuje Základní uměleckou školu Jagellonská v Plzni a účastní se kurzů různých výtvarných technik. Byl přijat na střední výtvarnou školu.

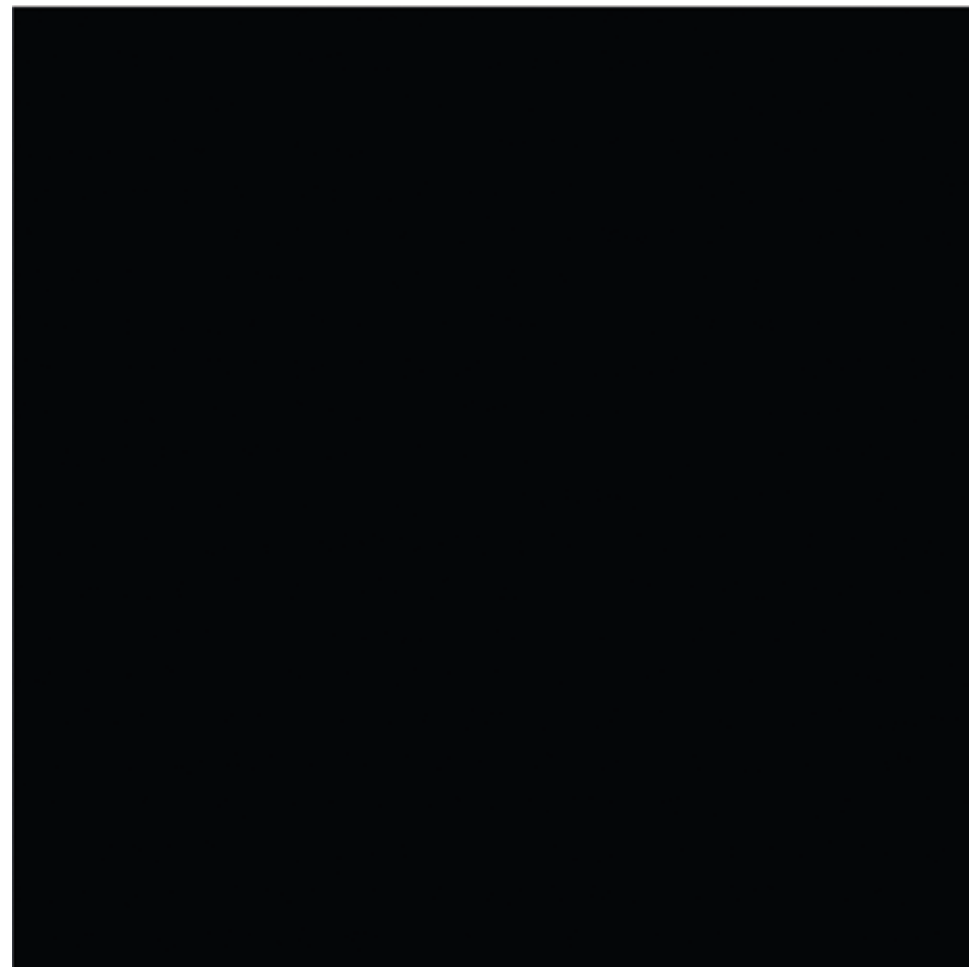
Provozuje svůj web, pomáhá ve firmě Ateliér Maur, s. r. o., zpracovává vizualizace. Externě spolupracuje s Galerií města Plzně, vyhotovuje videa. Jednorázově spolupracoval s Pavlem Štýbrem, Zlatou Brabcovou, Dagmar Slípkovou a dalšími.

Obeslal i soutěže pořádané Ministerstvem vnitra ČR a Plzeňským krajem.

Účastnil se několika společných výstav spolu s otcem Milanem Maurem, kde připravili projekce a fotografie. V posledním období na základě využití generátoru náhodných čísel vytvořili digitální tisky Černý nebo bílý – Jedno pole. Na stejném principu byla vyhotovena i díla Černý nebo bílý – sto polí, Deset tisíc polí, Milion polí apod.

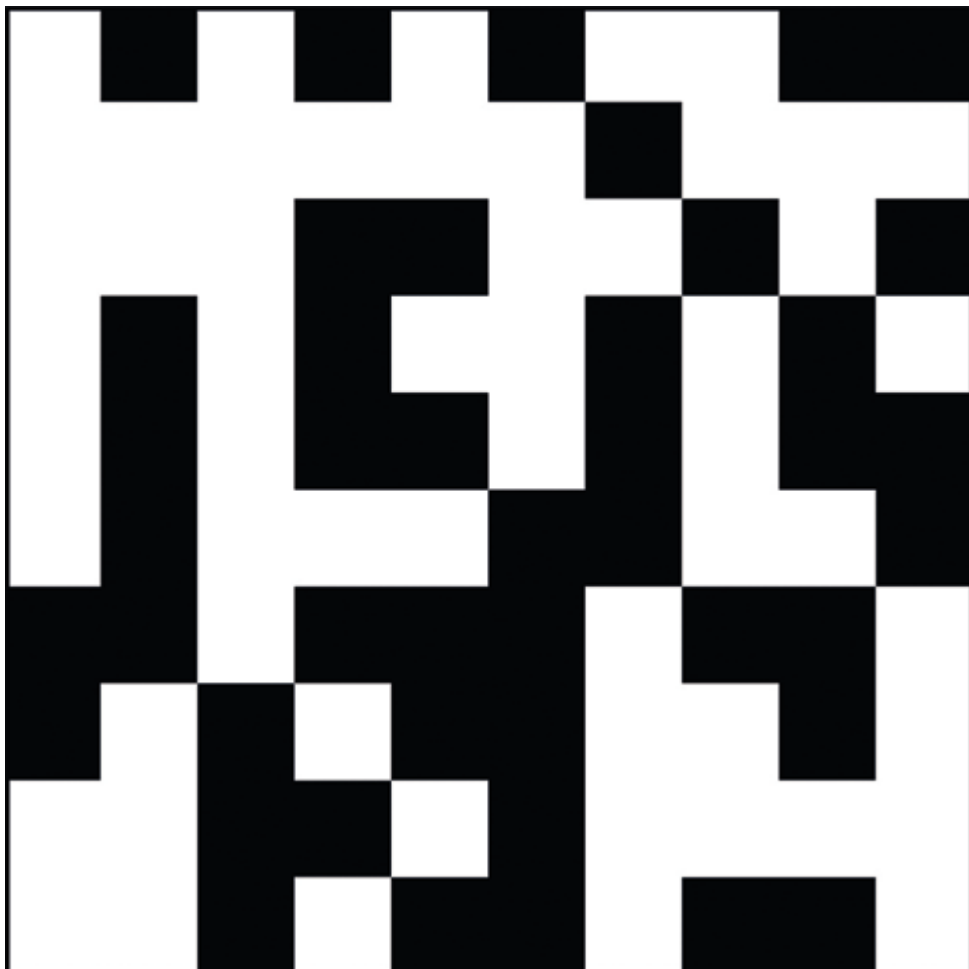
vojta.maur@gmail.com

www.vojtamaur.cz

MILAN MAUR A VOJTĚCH MAUR

S využitím generátoru náhodných čísel byl vytvořen digitální tisk Černý nebo bílý
- jedno pole, 100 x 100 cm, 2016

MILAN MAUR A VOJTĚCH MAUR

S využitím generátoru náhodných čísel byl vytvořen digitální tisk Černý nebo bílý
- sto polí, 100 x 100 cm, 2016

LUDEK MISEK

Narozen 10.11 1976 v Plzni. Mezi léty 1996–2003 vystudoval AVU v Praze u profesora J. Zeithammla. Od roku 1999 do roku 2000 studoval v ateliéru Prof. M. Ullmanna na sochařské škole v německém Stuttgartu.

Od r. 2003 se věnoval volné umělecké činnosti. V roce 2010 nastoupil na Fakultu umění a designu Ladislava Sutnara ZČU v Plzni. Zde vede fakultativní modelování a přípravné modelování pro ateliéry keramiky, grafického designu, vizuální komunikace, designu kovu a šperku, malby i animované tvorby a taktéž výuku v rámci celoživotního vzdělávání. Současně působí jako asistent v ateliéru keramiky, kde asistuje při výuce prof. Jiřímu Beránkovi.

Od roku 1999 získal několik ocenění – dvakrát Ateliérovou cenu AVU, Cenu nadání Josefa a Marie Hlávkových na AVU v Praze a cenu Finalisté 333 NG Praha.

Je členem Umělecké besedy, Klubu konkretistů a sdružení Socha II.

Uspořádal více než deset samostatných výstav v České republice i na Ukrajině. Od roku 2002 se podílel na čtyřiceti sedmi společných výstavách v ČR a jedenácti v zahraničí, např. v SRN, Rakousku, Rumunsku a Francii.

Účastnil se několika symposií v ČR, např. v Rožkopově, Pacově, Žďáru nad Sázavou, Bystřici nad Olzou, Zlíně apod.

Pracoval také v zahraničí. Jednalo se o mezinárodní sochařské sympozium 6SEM v Bratislavě, dřevsochařské sympozium Vyhně ve Slovenské republice, bronzové sympozium Od myšlenky k soše při Akademii Graz v Rakousku, sochařské sympozium Riedelhof Eubabrunn v Německu či sympozium Měkká plastika Kremnica II. ve Slovenské republice.

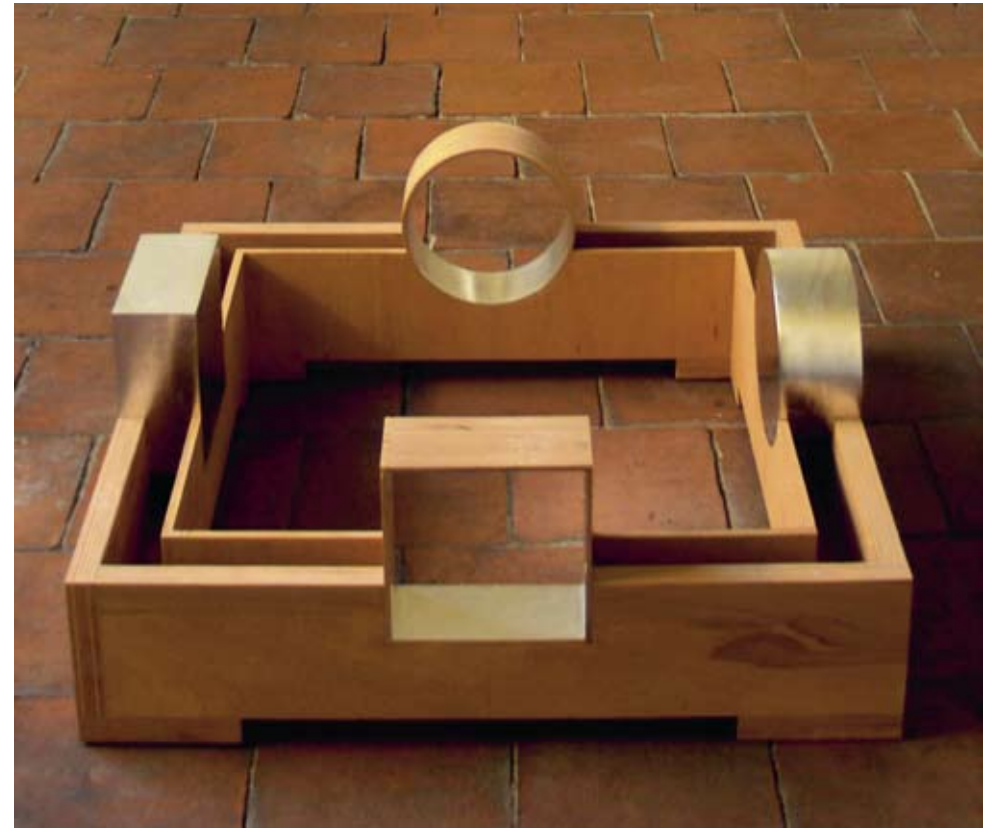
Jeho tvorba má zastoupení v Artotéce Plzeň, ve sbírce Jiřího Valocha, v Galerii Klatovy Klenová a v soukromých sbírkách.

Opomenout nelze ani Míškovy realizace ve veřejném prostoru: pomník Jiřímu Trnkovi v Plzni, pomník a mobiliář Ladislavu Sutnarovi v Plzni, návrh a realizaci knihovny pro děkanát FDU ZČU Plzeň či návrh a realizaci stolu pro děkanát FDU ZČU Plzeň.

ludekmisek@seznam.cz

LUDĚK MÍŠEK
OT- IV, dřevo, kov, 48 x 27 x 8 cm, 2012

LUDĚK MÍŠEK
Mezi kvádrem a válcem, dřevo, plátkový hliník, 81 x 81 x 35 cm, 2012

JAN SAMEC

Narozen 18. 11. 1955 v Karlových Varech. Vystudoval Střední průmyslovou školu keramickou v Bechyni a mezi léty 1974–1979 Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Je členem Krajské umělecké asociace Karlovy Vary a Nového sdružení pražských umělců.

Zabývá se kresbou, malbou, ale také instalacemi. Autor pracuje s různými formáty, využívá techniku asambláže. Pracuje také na rolích plátna, kde není limitován formátem obrazu, malba může volně pokračovat, může být vrstvena, prvky mohou být řazeny za sebou a kombinovány.

Vzhledem k tomu, že od roku 2004 působí jako ředitel Galerie umění Karlovy Vary, věnuje se teorii umění a kurátorství výstav. Často spolupracuje s Uměleckým spolkem Horní Franky v Selbu.

O jeho výtvarné činnosti uvedl německý galerista Hans-Joachim Goller: „Už v letech 2006–7 se v Samcových pracích objevují geometrické prvky, zpočátku spíše jako příležitostné a opatrné pokusy, než jako plánovaná kontinuální metoda. V roce 2014 ovšem dochází ke znovuoobjevení geometrických elementů, jejich znovuzrození s důrazem a trvalostí. Umělec je zapracovává do svých obrazů intenzivněji a častěji. Obvykle začíná expresivní formou a poté za pomoci částečné geometrické přemalby definuje výslednou kompozici obrazu. Skrze takto kombinovanou emocionalitu a následnou reflexi vchází do jeho malování intenzivní živost.“

Od roku 1976, kdy umělec začal vystavovat, uskutečnil více než devadesát samostatných výstav v ČR i v SRN. Podílel se na mnoha společných výstavách v ČR, Rakousku, SRN apod.

Získal cenu Stavitel mostů–Brückenbauer udělovanou Centrem Bavaria Bohemia v Schönsee a Cenu města Karlovy Vary.

Zúčastnil se řady mezinárodních symposií a workshopů v SRN, Dánsku, Švédsku, Itálii, Velké Británii, Rakousku, Bangladéši a v Bosně a Hercegovině.

Jeho tvorba je zastoupena ve sbírkách Národní galerie v Praze, Ministerstva kultury ČR, České národní banky, Galerie umění Karlovy Vary, Západočeské galerie v Plzni, Galerie výtvarného umění v Chebu, Galerie Klatovy/Klenová, Horácké galerie v Novém Městě na Moravě, Galerie výtvarného umění v Náchodě, Krajského muzea Sokolov apod.

samec@galeriekvary.cz

JAN SAMEC
Půlčtverec, akryl na plátně, 105 x 116 cm, 2016

JAN SAMEC
Z cyklu Čtverce, akryl na plátně, 30 x 30 cm, 2015

VÁCLAV SIKÁ

Narozen 19. dubna 1955 v Domažlicích. Vystudoval Střední ekonomickou školu v Klatovech, ve výtvarném umění je autodidakt. Dvacet sedm let vedl Galerii bratří Špillarů v Domažlicích, byl přijat do Klubu konkrétníků. Od roku 1993 je členem Unie výtvarných umělců plzeňské oblasti. Věnuje se malbě, kresbě, počítačové grafice, tvorbě objektů, ilustraci. V roce 2015 vydal životopisnou knihu *Vzpomínky*.

Výtvarný názor vyjadřuje prostřednictvím rozměrných realistických obrazových cyklů, ale také soubory objektů i reliéfů, věnovaných geometrické abstrakci. Ve svých asamblážích využívá různé dřevěné segmenty. Nedávno vytvořil objekty doplněné o skleněné vinuté perle. O jeho geometrické práci uvedl Jiří Valoch: „Významnou část tvorby tvoří umělcovy prostorové realizace, reliéfy nebo stojící objekty. Tady si jasně uvědomíme, jak autor parafrázuje svým hravým způsobem různé typy geometrických struktur. Tvoří i práce z dřevěných korálků rozličných tvarů a barev, z nichž jsou sestavovány různé geometrické útvary nebo reliéfní skladby.“

Od roku 1990 uspořádal více než padesát samostatných výstav v České republice, SRN, Holandsku, Japonsku a USA. Podílel se také na přibližně padesáti společných výstavách v České republice, Rakousku a v SRN.

Účastnil se symposií Centrum umění - Šumava/Böhmerwald v Kvildě, Malý formát v Hodoníně, Město a příroda - příroda ve městě v Domažlicích a symposií velkoplošné malby Umění a příroda v Plasích, Šumava A. Stiftera v Plasích a Sv. Jan Nepomucký, světec střední Evropy, konaného rovněž v Plasích.

Sikova tvorba má své zastoupení ve sbírkách Západočeské galerie v Plzni, Moravské galerie v Brně, Galerie umění Karlovy Vary, Artotéky města Plzně, Galerie Klatovy/Klenová, Galerie výtvarných umění Hodonín, Městské galerie Vodňany, Muzea Chodska - Galerie bratří Špillarů v Domažlicích, Centra umění Kvilda, ale i Ministerstva zahraničí ČR, neboť jeho obrazy jsou umístěny v prostorách velvyslanectví ČR v Rumunsku a v Japonsku. Najdeme je také v soukromých sbírkách převážně v ČR a SRN.

Realizace: zasedací síň Českého rybářského svazu v Plzni - s Ing. arch. Hyskovou, kancelář zástupce starosty na radnici v Domažlicích - s Ing. arch. V. Vojtovou, kancelář firmy EKOOOL v Koutě na Šumavě - s Ing. arch. V. Vojtovou.

Václav Sika ilustroval tři knihy spisovatelky Marie Rivai.

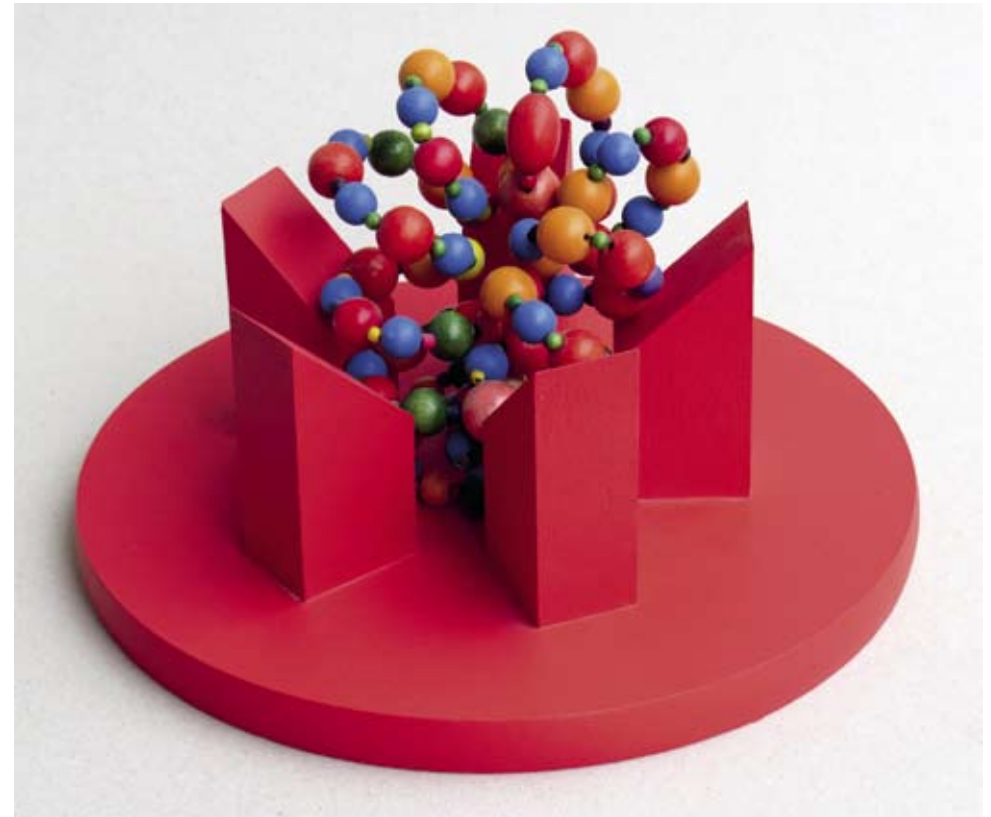
Získal stipendium v Městské galerii Schwandorf v SRN.

www.vaclavsika.cz

vaclav.sika@seznam.cz

VÁCLAV SIKA
Koule, malované dřevo, kov, skleněné vinuté perle, výška 35 cm, 2014

VÁCLAV SIKA
V kruhu, malované dřevo, dřevěné korálky, kov, výška 15 cm, 2010

PAVEL ŠTÝBR

Narozen 19. 12. 1957 v Mariánských Lázních. Vyrůstal v Tachově, umění se začal věnovat po 11. září roku 2001, kdy přehodnotil svůj život.

Věnuje se poezii, fotografii a malbě. Ve výtvarném umění je autodidakt. K výtvarnému umění jej přivedl obdiv k Josefu Ladovi, Antonínu Slavíčkovi a přání přiblížit se současným výtvarným umělcům.

Je autorem dvou básnických sbírek: *Od zítřka nepromluví* a *Maggi v kostce*. Roku 2014 byl zařazen do publikace *Nejlepší české básně roku 2014*.

Zúčastnil se dvaceti pěti samostatných i společných výstav v České republice, Německu, Rakousku, Rumunsku, Chorvatsku, Maďarsku, Slovensku.

Účastnil se sympozií v Bad Windsheimu v SRN a v Pale v Bosně a Hercegovině. Při konfrontaci hlavně s japonskými umělci se zbavil obav z vlastní výtvarné práce. V posledním období se zabývá tvorbou minimalistických soch.

Je autorem jednoho z prvních fotokomiksů v Čechách a objevitelem Phoneartu – umění po telefonu. Úzce spolupracoval s kurátorem Jiřím Valochem a Zbyňkem Sedláčkem.

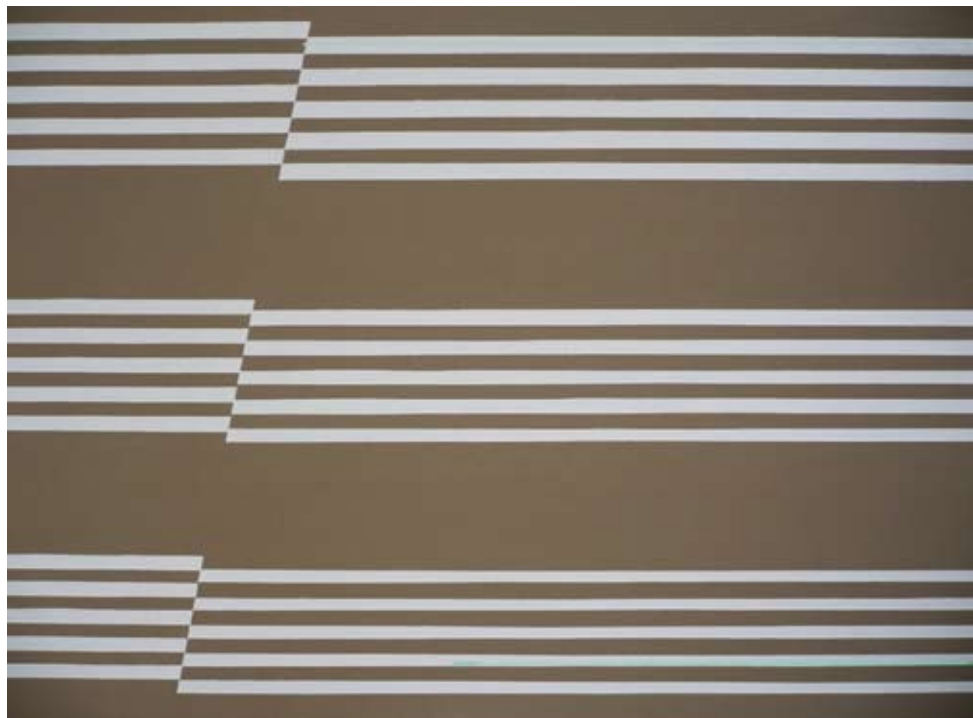
Jeho tvorba je zastoupena v Artotéce města Plzně a v soukromých sbírkách v Japonsku, SRN, Bosně a Hercegovině.

Rozhlasový pořad o Pavlu Štýbrovi vyhrál první cenu v rozhlasové soutěži dokumentů Českého rozhlasu Praha a též na Prix Bohemia radio v Olomouci.

cago57@seznam.cz

PAVEL ŠTÝBR
Jednocení, 200 x 145 cm, akryl na plátně, 2016

PAVEL ŠTÝBR
Vzpouora strojů, 50 x 100 cm, akryl na plátně, 2014